ΠΕΔ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ | TOURISTIC GUIDE

Δήμος **Βελβεντού**

Municipality of **Velvento**

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ / TOURISTIC GUIDE

Δήμος **Βελβεντού**

Municipality of **Velvento**

ΠΕΔ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ε.Δ. Δυτικής Μακεδονίας ευχαριστεί θερμά όλους τους συνεργάτες των Δήμων που βοήθησαν με ζήλο και συνεργάστηκαν για τη διαμόρφωση και ολοκλήρωση της έκδοσης αυτής.

SPECIAL THANKS

The Administrative Council of the Local Government Association (L.G.A.) of Western Macedonia wishes to express warm gratitude to all the collaborators of the Municipalities who co-operated and contributed to the formulation and completion of this edition with such fervor.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
Π.Ε.Δ. Δυτικής Μακεδονίας

Συντονισμός - Υποστήριξη Έκδοσης: Μένη Δρίλε
Επιμέλεια Έκδοσης: Ηλίας Κουτουμάνος
Κείμενα: Cloudprint IKE
Φωτογραφίες: Cloudprint IKE / Λουκάς Χαψής
Επιμέλεια - Μετάφραση - Εκτύπωση: Cloudprint IKE

PUBLICATION CONTRIBUTORS
L.G.A. of Western Macedonia

Publication Coordinator - Support: Meni Drile
Publication Editor: Elias Koutoumanos
Texts: Cloudprint P.C.
Photos: Cloudprint P.C. / Loukas Hapsis
Publication Design - Translation - Printing: Cloudprint P.C.

ISBN: 978-618-5756-09-3

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή, καταχώρηση, αναδημοσίευση ή αποθήκευση μέρους ή συνόλου της έκδοσης με ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying or otherwise, without the publisher's prior written consent.

Χαιρετισμός • Greetings

Ως Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (Π.Ε.Δ.) Δυτικής Μακεδονίας θα ήθελα να εκφράσω τη χαρά και την ικανοποίησή μου, καθώς μετά από συστηματική και επίμονη προσπάθεια ένας Τουριστικός Οδηγός για τη Δυτική Μακεδονία και τον κάθε Δήμο ξεχωριστά είναι πλέον διαθέσιμος για τους δυνητικούς επισκέπτες και τουρίστες, τους πολίτες, τους επαγγελματίες του τουρισμού και όλους όσοι εμπλέκονται στην άσκηση τουριστικής πολιτικής στον τόπο μας.

Είμαι βέβαιος ότι τη χαρά αυτή συμμερίζεται το σύνολο των Δημάρχων και του αυτοδιοικητικού κόσμου της περιοχής που μοιράζεται το όραμα και την αγωνία να αναδείξουμε το μοναδικό φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής στον τουριστικό χάρτη, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Αδιαμφισβήτητα, η Δυτική Μακεδονία αποτελεί μία προικισμένη από τη φύση Περιφέρεια. Ανάμεσα σε ψηλά δασώδη βουνά παρεμβάλλονται ειδυλλιακά λεκανοπέδια με μεγάλες αλπικές και υποαλπικές λίμνες, σπουδαία χλωρίδα και πανίδα, παραδοσιακά χωριά και γεφύρια και με τον Αλιάκμονα να αποτελεί τον ευεργέτη ποταμό της περιοχής και τον μεγαλύτερο σε μήκος στην Ελλάδα.

Ο οδηγός σας προσκαλεί να γνωρίσετε έναν ανεξάντλητο προορισμό που μπορεί να ικανοποιήσει και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη και να ανταποκριθεί στις ποικίλες προσδοκίες του καθώς διαθέτει πολλαπλά σημεία ενδιαφέροντος για κάθε εποχή του χρόνου.

Ο Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.
της Δυτικής Μακεδονίας
Δασταμάνης Γεώργιος
Δήμαρχος Γρεβενών

As President of the Local Government Association (L.G.A.) of Western Macedonia, I would like to express my joy and satisfaction, as our systematic and persistent efforts have yielded a Tourist Guide for Western Macedonia and each Municipality; it is now available for potential visitors and tourists, citizens, professionals in the field of tourism and for all those involved in the implementation of tourism policy in our area.

I am certain that this pleasure is shared by all the Mayors and the local governments of our region, who share the vision and the anticipation to highlight the unique natural and cultural reserve of the area and to place it on the tourist map, both at a national and an international level.

Undoubtedly, Western Macedonia is a region endowed by nature: the high forest mountains are interspersed with idyllic basins with large alpine and subalpine lakes, great flora and fauna, traditional villages and bridges. At the same time, River Aliakmon is the life-giving source of the area and the longest river in Greece.

The guide invites you to become acquainted with an infinite destination that can satisfy even the most demanding of visitors and meet their diverse expectations with its multiple points of interest throughout the year.

The President of L.G.A.
of Western Macedonia
Dastamanis Georgios
Mayor of Grevena

Το Βελβεντό, πατρίδα του πρώτου πολεοδόμου της Αθήνας Αρχιτέκτονα Σταμάτη Κλεάνθη,
καθώς και οι τέσσερις γραφικοί οικισμοί του -Αγία Κυριακή, Καταφύγι (γενέτειρα του Αλέξη Ζορμπά),
Παλαιογράτσανο και Πολύφυτο- σας καλωσορίζουν.
Επισκεφτείτε μας για να γνωρίσετε τον υπέροχο τόπο μας που είναι ένα με τη φύση, με την μακραίωνη Ιστορία του,
τα εξαιρετικά τοπικά προϊόντα του και προπαντός τους ανθρώπους του, που με την απαράμιλλη φιλοξενία τους
θα σας γοητεύσουν και θα σας κάνουν παντοτινούς φίλους του Βελβεντού.

Ο Δήμαρχος Βελβεντού

Μανώλης Στεργίου

Velvento, homeland of the first urban planner of Athens Architect Stamatis Kleanthis,
along with the four picturesque villages -Agia Kyriaki, Katafygi (birthplace of Alexis Zorbas),
Palaiogratsano and Polyfyto- welcome you.
Visit us to get to know our magnificent land which is one with nature, with its long history,
the exceptional products and above all, its inhabitants that with their incomparable hospitality
will charm you and will make you everlasting friends of Velvento.

The Mayor of Velvento

Manolis Stergiou

περιεχόμενα / contents

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας / Region of Western Macedonia 6

Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης / Regional Unit of Kozani 8

Δήμος Βελβεντού / Municipality of Velvento 12

Ιστορία / History 20

Αξιοθέατα / Sights 26

Γαστρονομία / Gastronomy 48

Δραστηριότητες / Activities 50

Σημεία Ενδιαφέροντος / Points of Interest 54

Save the Date 68

Προσβασιμότητα / Accessibility 70

ΧΑΡΤΗΣ / MAP. 72

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ / USEFUL PHONE NUMBERS 73

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Region of Western Macedonia

Κοζάνη / Kozani

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σας προσκαλεί σε ένα οδοιπορικό σε μια καταπράσινη γη, διάσπαρτη από θρύλους θεών και ανθρώπων. Από τις λίμνες των Πρεσπών, την ονειρική λιμνοπολιτεία της Καστοριάς, με φόντο τα καταπράσινα βουνά του Γράμμου, του Σμόλικα και της Βασιλίτσας, μέχρι τις ροδακινιές του Βελβεντού και το Γεωπάρκο της Δεσκάτης, σε κάθε βήμα αντηχεί η ιστορία του τόπου.

Αν και κάθε περιφερειακή ενότητα έχει τη μοναδικότητά της, όλες μοιράζονται κοινά φυσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά που δένουν μαγικά μεταξύ τους. Το τοπίο έχει κρατήσει ανέγγιχτη τη φυσική του ομορφιά και οι άνθρωποι διακρίνονται για το φιλόξενο πνεύμα τους.

Η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες περιφέρειες της Ελλάδος και καλύπτει το δυτικό τμήμα της Μακεδονίας. Καταλαμβάνει έκταση 9.451 τ.χλμ. και ο πληθυσμός της ανέρχεται στους 255.056 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή (2021). Μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσά της είναι η Κοζάνη. Συχνά της δίνεται ο χαρακτηρισμός της ενεργειακής καρδιάς της Ελλάδος, αφού στα εδάφη της παράγονται τα 2/3 της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας. Αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας και συνορεύει με την Αλβανία και τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας.

Αν και ορεινή περιφέρεια, τη διαρρέει ο ζωοδότης ποταμός Αλιάκμονας, ο μεγαλύτερος σε μήκος ποταμός στην Ελλάδα, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και της γεωργίας που συντελούν στην οικονομική ευμάρεια της περιοχής.

Καστοριά / Kastoria

Η εξαιρετική φύση με τα πυκνά δάση περιλαμβάνει εθνικούς δρυμούς, όπως της Πίνδου (Βάλια Κάλντα) και του Εθνικού Πάρκου των Πρεσπών, ενώ αλπικές λίμνες, καταρράκτες και ποτάμια με κρυστάλλινα νερά συνθέτουν τον περιβαλλοντικό πλούτο της Δυτικής Μακεδονίας. Αν προσθέσει κανείς τις απόκρημνες χαράδρες, τα φαράγγια και τον σημαντικό αριθμό γεωτόπων, τότε κατανοεί τη σπουδαιότητα της περιοχής για την ίδια τη ζωή.

Τον καμβά συμπληρώνουν τα μαρτυρικά χωριά Μεσόβουνο Εορδαίας, Λέχοβο Αμυνταίου και Καταφύγι Βελβεντού, οι αρχαιολογικοί χώροι της Αιανής και των Πετρών, τα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία των Σερβίων, του Βελβεντού και του Βοΐου, το πέτρινο τοξωτό γεφύρι της Κορομηλιάς, το γεφύρι στο Χάνι Μπερίκι και άλλα τοπόσημα που προσδίδουν μια ξεχωριστή πνοή σ' αυτή τη γωνιά της Ελλάδας.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας όλα συνθέτουν ένα πολυπρόσωπο προφίλ που καθιστά αυτό το ταξίδι εμπειρία ζωής.

The Region of Western Macedonia invites you on a journey across a verdant land, filled with legends of gods and mortals. From the Prespa Lakes, the dreamy Lake of Kastoria, against the backdrop of the lush mountains of Grammos, Smolikas and Vasilitsa, up to the peach groves of Velvento and the Geopark of Deskati, the history of this land echoes at your every step.

Although each regional unit has its own unique character, they all share common natural and cultural characteristics which are all uniquely intertwined. The landscape has kept its natural beauty untouched and its people stand out for their hospitable spirit.

The Region of Western Macedonia is one of the largest regions of Greece and covers the western part of Macedonia. It occupies an area of 9,451 sq. km and its population reaches 255,056 inhabitants according to the latest census (2021). Its largest city and capital is Kozani. It is often described as the heart of Greece's energy since 2/3 of the country's electricity is produced on its territory. It consists of the Regional Units of Grevena, Kastoria, Kozani and Florina and it borders Albania and the Republic of North Macedonia.

Γρεβενά / Grevena

Φλώρινα / Florina

It is a mainly mountainous region, with the life-giving River Aliakmon flowing through it. It is the longest river in Greece, contributing to the development of agriculture and stockbreeding that boost the region's economic prosperity.

The exceptional nature with its dense forests includes national parks, such as Pindos (Valia Kalda) and the Prespes National Park, while the environmental wealth of Western Macedonia is complemented by alpine lakes, waterfalls and rivers with crystal clear waters. If one adds to the picture the steep ravines, the gorges and the significant number of geosites, he then comprehends the vitality of the area.

This picture is completed by the martyred villages of Mesovouno of Eordea, Lechovo of Amyntaio and Katafygi of Velvento, the archaeological sites of Aiani and Petres, the Byzantine and post-byzantine monuments of Servia, Velvento and Voio, the stone arched bridge of Koromilia, the bridge at Hani Beriki and other landmarks that give a life-giving breath in this part of Greece.

In the Region of Western Macedonia, all elements unite to compose a multi-faceted profile transforming this trip into a once-in-a-lifetime experience.

Π.Ε.Δ. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης

L.G.A. OF WESTERN MACEDONIA

Regional Unit of Kozani

Στην Περιφερειακή Ενότητα Κοζάνης, εδώ που παράγεται το μεγαλύτερο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας, θα ανακαλύψετε κρυμμένες ομορφιές σε έναν τόπο προικισμένο από τη φύση. Μια από τις πιο όμορφες περιοχές της Ελλάδας σας περιμένει να τη γνωρίσετε και να την εξερευνήσετε.

The Regional Union of Kozani produces the larger part of the country's electricity, however it also has many hidden beauties, in a setting gifted by nature. One of the most beautiful regions of Greece is waiting for you to get to know it and explore it.

Κοζάνη - Κοβεντάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη. / Kozani - Koventareios Municipal Library.

Η μεγαλύτερη Περιφερειακή Ενότητα της Δυτικής Μακεδονίας βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της, στη διασταύρωση Ηπείρου, Θεσσαλίας και Κεντρικής Μακεδονίας. Ορεινός στο μεγαλύτερο ποσοστό του, αλλά με τον ποταμό Αλιάκμονα και την τεχνητή λίμνη Πολυφύτου να χαρίζουν την υδάτινη ανάσα τους στην περιοχή.

Εντυπωσιακοί ορεινοί όγκοι, απέραντα λιλά ολάνθιστα λιβάδια με κρόκους στην Κοζάνη, κάμποι με ροδακινιές και μηλιές στο Βελβεντό, το Γεωπάρκο στα Σέρβια, ενώ η διαδρομή γύρω από τη λίμνη Πολυφύτου με τη διάσημη Υψηλή Γέφυρα των Σερβίων και το φαράγγι με τους καταρράκτες του Βελβεντού, συνθέτουν ένα μαγευτικό τοπίο.

Σε έναν περίπατο στον χρόνο ο επισκέπτης θα γνωρίσει τα βυζαντινά κάστρα των Σερβίων, τη βασιλική νεκρόπολη της Αιανής, τους Μακεδονικούς τάφους της Εορδαίας, τα λαογραφικά μουσεία του Βελβεντού, των Σερβίων και της Κοζάνης, του Μακεδονικού Αγώνα στο Βούρινο και το Παλαιοντολογικό Ιστορικό Μουσείο Πτολεμαΐδας.

Kozani is the largest Regional Unit of Western Macedonia. It is located in its eastern part, at the points where Epirus, Thessaly and Central Macedonia intersect. It is a mostly mountainous land, although the River Aliakmon and the Polyfytos artificial lake offer their rich waters to the land.

Impressive mountain masses, vast lilac meadows with saffron in Kozani, peach and apple plains in Velvento, the geopark in Servia, and the route around Lake Polyfytos with the famous High Bridge of Servia and the gorge with Velvento's waterfalls, compose an enchanting landscape.

Taking a walk down memory lane, the visitor will become acquainted with the Byzantine castles of Servia, the royal necropolis of Aiani, the Macedonian tombs of Eordea, the folklore museums of Velvento, Servia and Kozani, the museum of the Macedonian Struggle in Vourino and the Paleontological Historical Museum of Ptolemaida.

Βελβεντό / Velvento

Βόιο - Μονή Αγίας Τριάδας. /
Voio - The Monastery of Agia Triada.

Ο Ναός του Αγίου Μηνά στο Εμπόριο Εορδαίας. /
The Church of Saint Menas in Emporio at Eordea.

Τα πέτρινα γεφύρια, τα βυζαντινά μνημεία αλλά και η περίσσια αρχοντιά στη γραφική Σιάτιστα και τα Μαστοροχώρια του Βοΐου δίνουν μια ξεχωριστή πνοή στην περιήγησή σας.

Πέραν όμως από την εξαιρετικής ομορφιάς φύση και τα μνημεία που έχει να επιδείξει ο νομός, η πλούσια λαογραφική παράδοση θα σας μυήσει στα μυστικά του τόπου. Ένα από αυτά τα μυστικά ξεδιπλώνεται μέσα από την ντόπια κουζίνα που σας προσκαλεί σε ένα παιχνίδι δοκιμής παραδοσιακών γεύσεων, ενώ τα τσίπουρα, τα περίφημα λιαστά κρασιά της Σιάτιστας και τα ξεχωριστά κρασιά του Βελβεντού θα σας «ζαλίσουν» γλυκά.

Εντυπωσιακά μνημεία, αρχαίες πόλεις, εκκλησιές, σμιλεμένοι οικισμοί, αρχοντικά, πέτρινα γεφύρια που στεφανώνουν χείμαρρους και ποτάμια, ήθη, έθιμα και αυθεντικοί άνθρωποι που συντηρούν τις παραδόσεις αποδεικνύουν τον πολιτιστικό πλούτο του νομού Κοζάνης που σας περιμένει να τον ανακαλύψετε.

The stone bridges, the Byzantine monuments and the nobility that is everywhere in the picturesque Siatista and the Mastorohoria of Voio create a special ambiance during your tour.

Apart from the prefecture's extraordinarily beautiful nature and monuments, the rich folklore tradition will introduce you to the secrets of the land. One of them unfolds through the local cuisine that invites you to a game of traditional tastes, while the tsipoura, the famous sun-dried wines of Siatista and the special wines of Velvento will put you in a sweet haze.

Impressive monuments, ancient cities, churches, unique settlements, mansions, stone bridges that crown streams and rivers, manners, customs and authentic people who keep their traditions all attest to the cultural wealth of the Prefecture of Kozani that awaits you to discover it.

Σέρβια - Λίμνη Πολυφύτου. /
Servia - Polyfytos Lake.

Π.Ε.Δ. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ | Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ

Δήμος Βελβεντού

L.G.A. OF WESTERN MACEDONIA | R.U. OF KOZANI

Municipality of Velvento

Το πανέμορφο Βελβεντό με θέα στη λίμνη Πολυφύτου. / The beautiful Velvento with a view of Polyfytos Lake.

Στο σημείο που τα Πιέρια Όρη γέρνουν προς τις όχθες της τεχνητής Λίμνης Πολυφύτου, στους κάμπους που βάφονται ροζ από τις ανθισμένες ροδακινιές την άνοιξη, ο Δήμος Βελβεντού ξεπροβάλλει και σας προσκαλεί να τον εξερευνήσετε.

Η ομώνυμη κωμόπολη είναι τοποθετημένη σε υψόμετρο 450μ, στους πρόποδες των δυτικών Πιερίων Ορέων, του βουνού των εννέα Μουσών της μυθολογίας με τα εκτεταμένα δάση μαύρης και δασικής πεύκης, αλλά και δάση οξυάς.

Ανάμεσα στα κατάφυτα πρανή, το Βελβεντό απλώνεται σε μια εύφορη κοιλάδα. Δίπλα στα καλλιεργημένα χωράφια των σιτηρών ευδοκιμούν αμπέλια, ελιές και πλήθος οπωροφόρων δέντρων, όπως ροδακινιές και μηλιές, που προσφέρουν απλόχερα τα μυρωδάτα φρούτα τους. Άλλωστε, τα ροδάκινα Βελβεντού είναι πασίγνωστα στο ευρύ κοινό, ενώ πρόκειται για έναν κατεξοχήν αγροτικό δήμο με τους συναιτερισμούς «ΑΣΕΠΟΠ» και «ΔΗΜΗΤΡΑ» να είναι ιδιαίτερα ενεργοί. Ενδεικτική για την αυτονομία της περιοχής και της διάθεσης απέναντι στους τοπικούς παραγωγούς αποτελεί η δημιουργία του αυτοδιαχειριζόμενου Υδροηλεκτρικού Σταθμού ΤΟΕΒ Βελβεντού, ο οποίος εκμεταλλεύεται τα νερά από την ορεινή θέση Σκεπασμένο που χρησιμοποιούνται για την άρδευση των χωραφιών το καλοκαίρι και την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος τον χειμώνα.

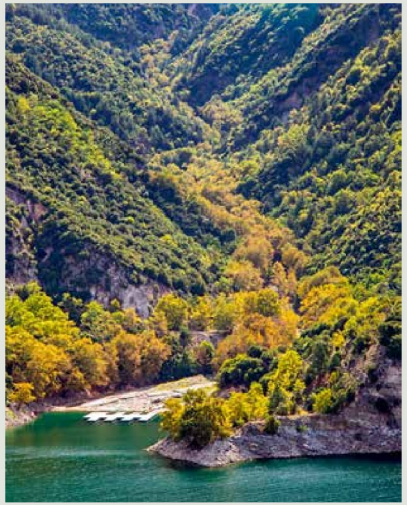

Μέσα στην πόλη, τα στενά σοκάκια σάς μεταφέρουν σε ένα άλλο σκηνικό και σας οδηγούν σε σπίτια παραδοσιακά, γραφικές γειτονιές και πλατείες με μεγάλα πλατάνια που χαρίζουν τη δροσιά τους στους ταξιδιώτες. Σπίτια δίπατα, ευρύχωρα, με τετράριχτες στέγες, περίτεχνα κρεμαστά ξύλινα ζωνάρια που ενώνουν τους τοίχους και χαγιάτια με παράθυρα και αυλές ολάνθιστες από λουλούδια όλων των χρωμάτων.

Μια πολιτεία που διατήρησε τα θεσσαλομακεδονικού ρυθμού αρχοντικά του 18ου και 19ου αιώνα, τα οποία σκιαγραφούν την έντονη αρχιτεκτο-

At the point where the Pieria Mountains lean towards the shores of the artificial Polyfytos Lake, among the painted pink by the blossoming peach trees in springtime plains, the Municipality of Velvento emerges and invites its visitors to explore it.

The homonymous small town stands at an altitude of 450m, at the foot of the western Pierian Mountains. This is the mountain of the mythological nine Muses with its large forests of black and forest pine, as well as beech.

Velvento spreads out into a fertile valley among lush slopes. Close to the cultivated grain fields grow vineyards, olive trees, and numerous other fruit trees, such as peach and apple trees, which generously offer their fragrant fruit. The peaches of Velvento are widely known, as it is a predominantly agricultural municipality where the "ASEPOP" and "DIMITRA" cooperatives are strongly active in the area. An indicative of the region's autonomy and attitude towards its local producers, was the creation of the self-managed TOEB Velvento Hydroelectric Station, which exploits the waters from the mountainous site of Skepasmenos and uses them to irrigate the fields in the summer and generate electricity in the winter.

Within the city and its narrow streets, you will be transferred into a different kind of setting and your footsteps will lead you to traditional houses, picturesque neighborhoods, and squares with large plane trees, where travelers rest under their shade. One stops to admire the two-storey, spacious houses with their four-sloped roofs, sophisticated wooden hanging components adorning the walls, loggias with windows, and courtyards blooming with flowers of all colors.

Velvento is a city that has preserved its 18th and 19th-century mansions, with the thessalian-macedonian architectural elements. These residences outline the strong architectural character of this settlement,

Η εύφορη κοιλάδα του Βελβεντού και η Λίμνη Πολυφύτου. /
The fertile valley of Velvento and Polyfytos Lake.

νική φυσιογνωμία αυτού του οικισμού, που διαθέτει ταυτόχρονα και μια σύγχρονη ταυτότητα με τις ταβέρνες και τα καφενεία να σφύζουν από ζωή.

Στην είσοδο του οικισμού, σας μεταδίδουν τη βυζαντινή αύρα τους οι εκκλησίες του Αγίου Μηνά και του Αγίου Νικολάου (του 12ου και 16ου αιώνα αντίστοιχα), ενώ στο ιστορικό κέντρο υπάρχει η μεγάλη τρίκλιτη βασιλική της Κοίμησης της Θεοτόκου (1630-1807). Αυτές αποτελούν τρεις μόνο από τις ογδόντα γραφικές εκκλησίες που κοσμούν την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Βελβεντού. Αλλά και το Λαογραφικό Μουσείο της πόλης, που στεγάζεται στο ανακαινισμένο αρχοντικό «Κώστα», με εκθέματα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων που συνεχίζουν να κρατούν τις παραδόσεις, αξίζει την επίσκεψή σας.

Από το ελκυστικό φόντο δεν θα μπορούσαν να λείπουν τα καταπράσινα πάρκα λίγο έξω από τον οικισμό, όπως η τοποθεσία «Μετόχι» και οι παραδοσιακοί νερόμυλοι και κρήνες της περιοχής με τα γάργαρα νερά των Πιερίων να αναβλύζουν.

Το Λαογραφικό Μουσείο Βελβεντού. / The Folklore Museum of Velvento.

Ο οικισμός της Αγίας Κυριακής. / Agia Kyriaki settlement.

which at the same time displays its modern identity with the buzzing with life taverns and cafes.

At the entrance of the settlement, the churches of Agios Minas and Agios Nikolaos (from the 12th and 16th centuries respectively) radiate their Byzantine aura, while in the historic center one can admire the large three-aisled basilica of the Dormition of the Virgin (1630-1807). These are only three among the eighty picturesque churches that adorn the broader area of Velvento Municipality. The Folklore Museum of the city is also worth your visit: it is housed in the renovated "Kosta" mansion and exhibits items from the daily life of the residents who continue to preserve their traditions.

This attractive landscape is complemented by the lush parks just outside the settlement, such as the "Metohi" site and the traditional watermills and fountains with the gushing crystal-clear waters of Pieria.

Whistling the tune from the syrtaki dance composed by Mikis Theodorakis, you will leave Metohi and reach the house of Alexis Zorbas in the village of Katafygi, which is the birthplace of the homonymous book hero of author Nikos Kazantzakis. Here, you can enjoy a magnificent view, as the village is surrounded by extensive forests of pines, beeches and clusters of Macedonian firs among many trails. Other picturesque neighboring settlements are Palaiogratsano, Agia Kyriaki and Polyfyto.

The Skepasmenos Gorge will compensate the demanding nature lovers; it can be found at the entrance of the Lafista stream, which starts from the Katafygi and ends at the lake. The name (which means "cov-

Σφυρίζοντας τον σκοπό από το συρτάκι του Μίκη Θεοδωράκη, θα οδηγηθείτε από το Μετόχι στο σπίτι του Αλέξη Ζορμπά και το χωριό Καταφύγι, που αποτελεί τόπο καταγωγής του ομώνυμου ήρωα του Νίκου Καζαντζάκη. Από εκεί η θέα είναι μαγευτική, αφού ολόγυρα από το χωριό απλώνονται εκτεταμένα δάση από πεύκα, οξυές και συστάδες από μακεδονικά έλατα με πλήθος μονοπατιών. Άλλοι γραφικοί γειτονικοί οικισμοί είναι το Παλαιογράτσανο, η Αγία Κυριακή και το Πολύφυτο.

Για τους απαιτητικούς λάτρεις της φύσης, στην είσοδο του ρέματος της Λάφιστας, που ξεκινά από το Καταφύγι και καταλήγει στη λίμνη, το φαράγγι «Σκεπασμένο» θα τους αποζημιώσει. Η ονομασία προήλθε από ένα σημείο του φαραγγιού όπου το ρέμα που το διασχίζει κρύβεται μέσα στη γη. Το σημείο προσφέρεται για ξεχωριστές πεζοπορίες, canyoning, καταρρίχηση και κολύμπι. Το φαράγγι σχηματίζει μια σειρά από εντυπωσιακούς καταρράκτες και ξεδιπλώνει ένα τοπίο ασύγκριτου κάλλους, με λιμνούλες, πηγές, εντυπωσιακούς βράχους και πλούσια βλάστηση να εναλλάσσονται μοναδικά.

Αυτή η ζωογόνα φύση των Πιερίων τροφοδοτεί και τα αμπελοτόπια της περιοχής, καθώς στη θέση αυτή δημιουργείται ένα σπάνιο μικροκλίμα. Στα τρία επισκέψιμα οινοποιεία του Βελβεντού θα γευτείτε πολυβραβευμένα κρασιά με μοναδικά χαρακτηριστικά και τσίπουρα με φίνες γεύσεις. Αξίζει να πιείτε ένα ποτηράκι παραπάνω, συνοδεύοντας τις κοζανίτικες πίτες τα σαρμάδια και άλλους μεζέδες στις ταβέρνες της περιοχής. Για επιδόρπιο, οι περίφημες τουλούμπες «Ζανδέ» και οι ζεματιστοί κουραμπιέδες «Πουλιάνα» θα σας αποζημιώσουν γλυκά.

Σύγχρονος και παραδοσιακός συνάμα ο Δήμος Βελβεντού, έχει στοιχεία που συνθέτουν το μωσαϊκό ενός τόπου ευλογημένου από τη φύση. Στενά σοκάκια, στολισμένες αυλές, καταπράσινος κάμπος, φιλόξενοι κάτοικοι, ευωδιαστά κρασιά, μυρωδάτα φρούτα και κελαρυστά νερά διεγείρουν όλες τις αισθήσεις και σας χαρίζουν έναν μικρό θησαυρό εμπειριών και αναμνήσεων.

Βόλτα στη φύση του Παλαιογράτσανου. / Walking within Palaiogratsano's nature.

ered" in Greek) came from a specific point in the canyon where the stream that runs through it hides in the ground. The spot is ideal for unique hikes, canyoning, rappelling, and swimming. The gorge forms a series of impressive waterfalls and unravels a landscape of incomparable beauty, with ponds and springs, which uniquely alternate with impressive rocks and lush vegetation.

This life-giving nature of the Pierian Mountains also nourishes the vineyards of the area, where a rare microclimate is formed. In the three wineries of Velvento that are open to the public, you will taste multi-awarded wines with unique characteristics and tsipouro with fine flavors. Why not pour a second glass, to accompany the pies from Kozani, the sarmades rolls and other appetizers in the local taverns? For dessert, the famous "Zande" touloumbas (sweet churros) and "Pouliana" kourabiedes (traditional sweets) will compensate you with their sweetness.

Contemporary as well as traditional, the Municipality of Velvento has all those elements that compose a blessed mosaic of nature. Narrow alleys, decorated courtyards, green plains, hospitable locals, fragrant wines, flavorful fruit, and crystal-clear waters stimulate all the senses, creating a little treasure of experiences and memories.

Ο Ο ειδυλλιακός οικισμός της Αγίας Κυριακής με φόντο τη Λίμνη Πολυφύτου. /
The idyllic settlement of Agia Kyriaki with Polyfytos Lake in the backdrop.

Ιστορία - History

Το Βελβεντό Κοζάνης είναι ένα πολύχρωμο μωσαϊκό της Μακεδονίας με μακρόχρονη ιστορία και πλούσια βυζαντινή παράδοση. Στην περιοχή υπάρχει πλήθος θέσεων με αρχαιολογικά ευρήματα από τους προϊστορικούς και ιδιαίτερα τους ρωμαϊκούς και τους πρώτους βυζαντινούς χρόνους (Παλιοχώρα, Γρατσιάνη, Μπράβας, Βασιλάρα ράχη, Παλαίκαστρο), που μαρτυρούν τη σημαντική ανάπτυξη του τόπου τις περιόδους αυτές. Η παράδοση αυτή του εγγενούς πολιτισμού συνεχίστηκε και τους μεταβυζαντινούς και νεώτερους χρόνους. Σήμερα, στην περιοχή σώζονται αμέτρητες εκκλησίες και εξωκκλήσια, καθώς και μία σημαντική συλλογή εικόνων και ιερών κειμηλίων του 15ου και 19ου αιώνα, μοναδική στον Νομό Κοζάνης.

Velvento in Prefecture of Kozani is a colorful mosaic of Macedonia with a long history and a rich Byzantine tradition. The area has many sites with archaeological findings from Prehistoric Times but also the Roman and early Byzantine periods (Paliohora, Gratsiani, Bravas, Vasilara Rachi, Palaikastro), which are indicative of the significant development of the region during those times. This tradition of local culture continued in post-Byzantine and subsequent times. Today, countless churches and chapels are preserved in the area, as well as an important collection of icons and sacred relics from the 15th and 19th centuries, which is unique in the Prefecture of Kozani.

1. *Ο Ναός της Αγίας Παρασκευής στο Πολύφυτο.*
2. *Εξαιρετικές τοιχογραφίες στην εξωτερική όψη του Αγίου Δημητρίου Γριτσιάνης.*
3. *Κτίριο φρουριακού χαρακτήρα της Μονής Αγίου Νεκταρίου στο Παλαιογράτσανο.*
4. *Το παραδοσιακό στοιχείο κυριαρχεί στο Καταφύγι.*

1. *The Church of Agia Paraskevi in Polyfyto.*
2. *Exquisite murals at the exterior of Agios Dimitrios Gritsianis.*
3. *Building of fortress-like character at the Monestery of Agios Nektarios in Palaiogratsano.*
4. *The traditional element is dominant at Katafygi.*

Κατά την Τουρκοκρατία, το Βελβεντό παρουσίασε οικονομική και πνευματική άνθηση, ενώ τον 19ο αι. ο οικισμός γνώρισε ιδιαίτερη πρόοδο λόγω της παραγωγής και εκμετάλλευσης των τοπικών γεωργικών προϊόντων, όπως το λινάρι, το μετάξι, το μαλλί, τα δημητριακά και τα όσπρια και παράλληλα υπήρχε βιοποριστική αξιοποίηση του υδάτινου πλούτου της περιοχής με τα μπατάνια, τις δριστέλες και τους νερόμυλους. Κατά τον 20ο αι. άλλαξε το παραγωγικό μοντέλο και κυριάρχησαν η φράουλα, τα ροδάκινα και τα μήλα. Το 1917 συστάθηκε ο πρώτος συνεταιρισμός αγροτών και μέχρι και σήμερα το συνεταιριστικό κίνημα και ο συνεργατισμός κατέχουν πρωτεύουσα θέση στην τοπική κοινωνία.

During Turkish rule, Velvento enjoyed economic growth and spiritual blossoming, while in the 19th century the settlement experienced great progress due to the production and exploitation of local agricultural products, such as flax, silk, wool, cereals and legumes. At the same time, the residents exploited the aquatic wealth of the area for their livelihood, by installing batania, fulling mills and watermills. During the 20th century, the production model changed and strawberries, peaches, and apples prevailed. In 1917, the first farmers' cooperative was established and to this day, the cooperative movement and the cooperative associations play a dominant role in the local society.

1. *Οι ατελείωτοι αμπελώνες στο Βελβεντό αποτελούν έμβλημα του δήμου.*
2. *Ο ανακαινισμένος νερόμυλος Νικολάου Μπαλού.*
3. *Ο εξωτερικός χώρος στον παραδοσιακό νερόμυλο Νικολάου Μπαλού.*
4. *Εσωτερική άποψη του νερόμυλου Νικολάου Μπαλού.*

1. *The endless vineyards of Velvento are the municipality's insignia.*
2. *The renovated watermill of Nicolaos Balos.*
3. *The outdoor area at the traditional watermill of Nicolaos Balos.*
4. *The interior of the watermill of Nicolaos Balos.*

Αξιοθέατα
Sights

Το Βελβεντό, ξαπλωμένο στην κοιλάδα του μέσου ρου του Αλιάκμονα, που σήμερα φιλοξενεί την τεχνητή Λίμνη Πολυφύτου, είναι ένας παραδοσιακός οικισμός με πλούσια ιστορία, που αποτυπώνεται στο ιστορικό κέντρο του με τα διατηρητέα κτίρια μακεδονικής αρχιτεκτονικής, όπως οι οικίες των αδελφών Τσιρίγκα, Βογιατζή, Νούραγα και τις γραφικές πλατείες του.

Velvento stretched along the valley of the middle course of River Aliakmon, which today we find the artificial Polyfytos Lake, is a beautiful settlement whose rich history is reflected in its historic center with the preserved buildings of the so-called macedonian architecture, such as the residencies of Tsirigas brothers, Vogiatzis, Nouragas and its picturesque squares.

1. *Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική προσδίδει εκλεπτυσμένο χαρακτήρα στην περιοχή.*
2. *Η μαγευτική θέα της Λίμνης Πολυφύτου.*
3. *Η εύφορη πεδιάδα απλώνεται στο Βελβεντό.*

1. *The traditional architecture attributes a sophisticated character in the area.*
2. *The magnificent view of Polyfytos Lake.*
3. *The fertile plain stretching along Velvento.*

1., 3., 4. Κτίρια μακεδονικής αρχιτεκτονικής στο ιστορικό κέντρο του Βελβεντού.
2. Η οικία των αδελφών Βογιατζή.
5. Το κομψό κτίριο του Δημαρχείου του Βελβεντού.
6. Τα όμορφα αρχοντικά στο ιστορικό κέντρο του Βελβεντού.
7. Βραδινή βόλτα στα σοκάκια του Βελβεντού.

1., 3., 4. *Buildings of the macedonian architecture at the historical center of Velvento.*
2. *The residency of Vogiatzi brothers.*
5. *The elegant building of the City Hall of Velvento.*
6. *The exquisite mansions at the historical center of Velvento.*
7. *Evening stoll in the alleys of Velvento.*

ΜΟΥΣΕΙΑ

Ένα από τα στολίδια της περιοχής είναι και το Λαογραφικό Μουσείο με εκθέματα της καθημερινής ζωής. Το Λαογραφικό Μουσείο Βελβεντού στεγάζεται στο αρχοντικό «Κώστα» (1890) και είναι μακεδονικής αρχιτεκτονικής. Μέσα στους χώρους του ξετυλίγεται η ιστορία του τόπου και οι καθημερινές ασχολίες των κατοίκων του οικισμού.

MUSEUMS

A true gem of the area is the Folklore Museum with exhibits of everyday life. The Folklore Museum of Velvento is housed in the "Kosta" mansion (1890) and is of the macedonian architecture. The history of the place and the daily activities of the inhabitants of the settlement unfold within its halls.

1. *Εξωτερική άποψη του Λαογραφικού Μουσείου Βελβεντού.*
2. *Λεπτομέρεια από εικονοστάσι σπιτιού της εποχής.*
3. *Συλλογή με χρηστικά αντικείμενα εποχής στο Λαογραφικό Μουσείο.*
4. *Αναπαράσταση της καθημερινής ζωής των κατοίκων της περιοχής από το παρελθόν.*
5. *Εκθέματα από το Λαογραφικό Μουσείο Βελβεντού.*

1. *Aspect of the exterior of the Folklore Museum of Velvento.*
2. *Detail of icon stand from residency of another era.*
3. *Collection of utilitarian objects in the Folklore Museum.*
4. *Reconstruction of the everyday life of residents of the region from another era.*
5. *Exhibits from the Folklore Museum of Velvento.*

01

02

03

04

05

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ

1. *Παραδοσιακός αργαλειός.*
2. *Χρηστικά αντικείμενα στη Λαογραφική Συλλογή Καταφυγίου.*
3. *Άποψη του χώρου που στεγάζεται η λαογραφική συλλογή.*

1. *Traditional weaving loom.*
2. *Collection of utilitarian objects in the Folklore Collection of Katafygi.*
3. *Aspect of the building that houses the folklore collection.*

FOLKLORE COLLECTION OF KATAFYGI

1. *Στιγμές από την καθημερινή ζωή από τη Λαογραφική Συλλογή Καταφυγίου.*
2. *Αργαλειός από τη Λαογραφική Συλλογή Καταφυγίου.*
3. *Οικιακά σκεύη της εποχής.*

1. *Moments of everyday life at the Folklore Collection of Katafygi.*
2. *Weaving loom at the Folklore Collection of Katafygi.*
3. *Household utensils of another era.*

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΜΟΝΕΣ – ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ)

Η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου, οι Ναοί του Αγίου Μηνά, Αγίου Δημητρίου, Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Νικολάου, ο Ναός Προφήτη Ηλία Παλαιογρατσάνου, ο Ναός Αγίου Νικολάου Καταφυγίου και η Μονή Αγίας Τριάδας αποτελούν τα σημαντικότερα εκκλησιαστικά αξιοθέατα.

RELIGIOUS TOURISM (MONASTERIES - CHURCHES)

The Church of the Dormition of the Virgin Mary, the Churches of Agios Minas, Agios Dimitrios, Agia Paraskevi and Agios Nikolaos, the Church of Prophet Elias Palaiogratsanou, the Church of Agios Nikolaos at Katafygi and the Monastery of Agia Triada are the most important ecclesiastical sights.

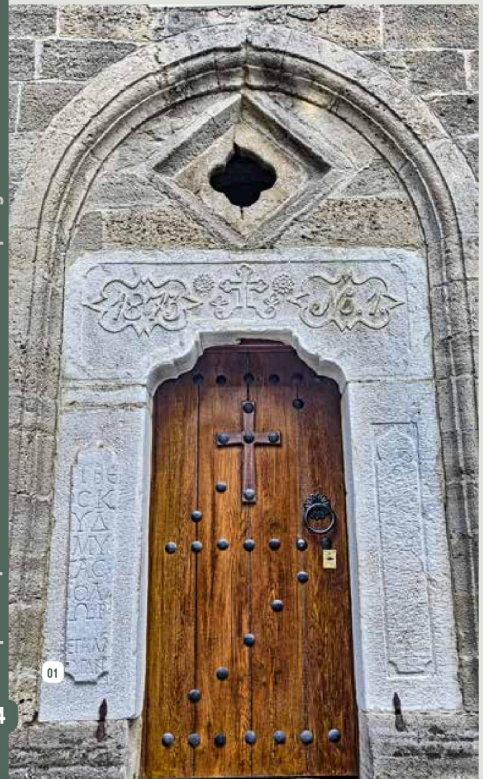
01

02

03

04

1. *Η είσοδος του κωδωνοστασίου στον Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.*
2. *Από το εσωτερικό του Ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.*
3. *Λεπτομέρεια του διάκοσμου του ναού.*
4. *Ο ναός όπως φαίνεται από το υπερώο.*
5. *Οι εξαιρετικές τοιχογραφίες του ναού.*
6. *Το πετρόχτιστο κωδωνοστάσιο του Ναού της Κοίμησης της Θεοτόκου.*

1. *The entrance of the belltower of the Church of the Dormition of Virgin Mary.*
2. *The interior of the Church of the Dormition of Virgin Mary.*
3. *Detail of the decoration of the interior of the church.*
4. *The church as seen from the upper chamber.*
5. *The exceptional murals of the church.*
6. *The stone bell-tower of the Church of the Dormition of Virgin Mary.*

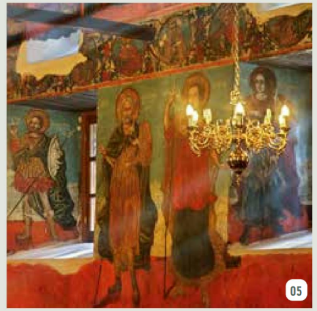
05

06

Στα Πιέρια Όρη, ανατολικά του Βελβεντού, βρίσκεται η ιστορική Μονή Αγίας Τριάδας. /
At Pieria Mountains, to the east of Velvento, lies the historic Monastery of Agia Triada.

Η Μονή Αγίου Νεκταρίου στο Παλαιογράτσανο στέκει περήφανη στον χρόνο. /

The Monastery of Agios Nektarios at Palaiogratsano stands proudly in time.

1. & 2. *Η βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Μηνά. / The Byzantine Church of Agios Minas.*
3. & 4. *Τοιχογραφίες στον Άγιο Δημήτριο Γριτσιάνης. / Murals at the Church of Agios Dimitrios Gritsianis.*

Η βυζαντινή εκκλησία του Αγίου Νικολάου. / The Byzantine Church of Agios Nikolaos.

01

1. Εξωτερική άποψη της Αγίας Παρασκευής (Αβουζιανή).
2. Εσωτερική άποψη από το εξωκκλήσι της Αγίας Παρασκευής στο ρέμα της Αβουζιανής.
3. Ο Ναός του Προφήτη Ηλία στο Παλαιογράτσανο.
4., 5. Ο διάκοσμος του Ναού του Προφήτη Ηλία στο Παλαιογράτσανο.

1. *Exterior aspect of Agia Paraskevi (Avouziani).*
2. *Interior aspect of the chapel of Agia Paraskevi at Avouziani stream.*
3. *The Church of Prophet Elias at Palaiogratsano.*
4., 5. *The decoration of the Church of Prophet Elias at Palaiogratsano.*

02

03

04

05

01

03

05

02

1. & 2. Ο Ναός του Αγίου Γεωργίου.
3. Ο Ναός του Αγίου Αθανασίου στον οικισμό της Αγίας Κυριακής.
4. - 6. Εξωκκλήσια του Δήμου Βελβεντού.

1. & 2. *The Church of Agios Georgios.*
3. *The Church of Agios Athanasios at the settlement of Agia Kyriaki.*
4. - 6. *Chapels of the Municipality of Velvento.*

04

06

Το πανέμορφο κεραμοσκέπαστο Βελβεντό. /
The exquisite tile-roofed Velvento.

Τα βλέμματα προσελκύει το φαράγγι του Σκεπασμένου με τους καταρράκτες και τις μικρές λίμνες που σχηματίζονται, ενώ οι εικόνες των παραδοσιακών οικισμών Πολυφύτου, Καταφυγίου, Αγίας Κυριακής και Παλαιογρατσάνου εντυπώνονται στη μνήμη.

Eyes are naturally drawn to the Skepasmenos Gorge with its waterfalls and small lakes, while the images of the traditional settlements of Polyfyto, Katafygi, Agia Kyriaki and Palaiogratsanos are imprinted in the visitor's memory.

Το χειμωνιάτικο αεράκι του Βελβεντού χαϊδεύει το ποτάμι που περιστοιχίζεται από τη μαγευτική φύση. / Winter's breeze of Velvento caressing the river which is surrounded by the enchanting nature.

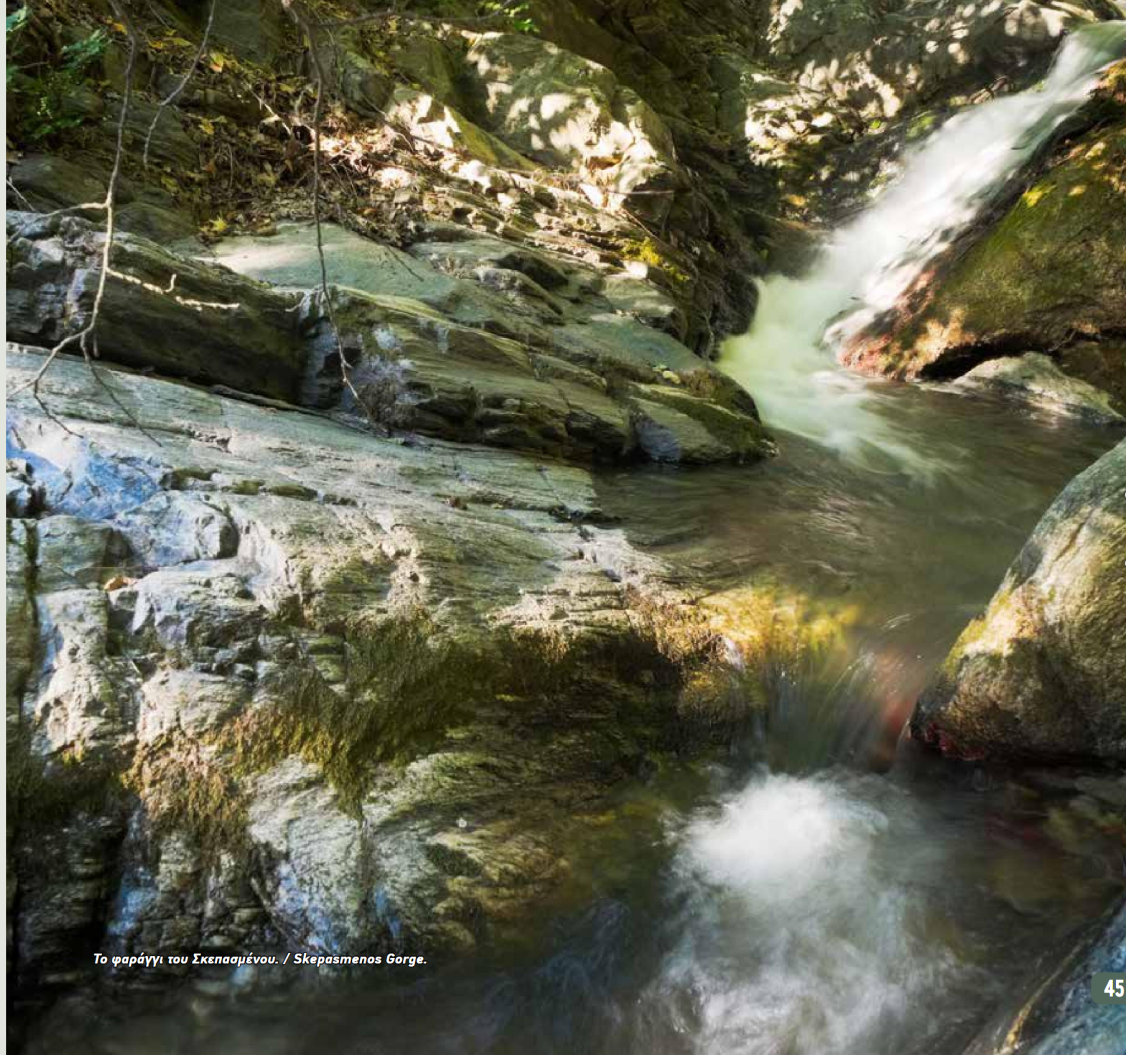

Το φαράγγι του Σκεπασμένου. / Skepasmenos Gorge.

Οι χιονισμένες σκεπές των σπιτιών του Βελβεντού. /
The roofs of Velvento's residencies covered in snow.

Γαστρονομία
Gastronomy

Στην περιοχή λειτουργούν πολλά αξιόλογα καταστήματα εστίασης στα οποία μπορείτε να γευτείτε τοπικά φαγητά και προϊόντα. Χαρακτηριστικές συνταγές της περιοχής είναι τα σαρμάδια, τα μπουμπάρια και οι χειροποίητες πίτες. Μην παραλείψετε να δοκιμάσετε τα ξεχωριστά τοπικά γλυκά που παράγονται στο Βελβεντό, τις τουλούμπες «Ζανδέ» και τους ζεματιστούς κουραμπιέδες «Πουλιάνα». Στο Βελβεντό θα βρείτε επίσης τρία επισκέψιμα οινοποιεία με πολυβραβευμένα κρασιά. Μην παραλείψετε να δοκιμάσετε μαρμελάδες και νωπά φρούτα –ροδάκινα και μήλα Βελβεντού.

In the area, there are many remarkable restaurants where you can taste local delicacies and products. Typical recipes of the region are sarmadia, boumbaria and handmade pies. Don't omit to try the special local sweets produced in Velvento, the "Zande" touloumbes (sweet churros) and the "Pouliana" zematistoi kourambiedes (traditional sweets with syrup dressing). In Velvento you will also find three wineries open to the public with award-winning wines. Do not forget to taste jams and fresh fruit – the Velvento peaches and apples.

01

02

03

1. *Οι φημισμένες τουλούμπες «Ζανδέ».*
2. *Οι περίφημοι ζεματιστοί κουραμπιέδες «Πουλιάνα».*
3. *Απολαμβάνοντας γλυκό του κουταλιού ροδάκινο ντόπιας παραγωγής.*
4. *Τα φημισμένα οινοποιεία του Βελβεντού.*
5. *Απέραντες εκτάσεις αμπελώνων αγκαλιάζουν το Βελβεντό.*
6. *Η διαδικασία παραγωγής των ξακουστών κρασιών του Βελβεντού.*

1. *The famous "Zande" touloumbes.*
2. *The well known "Pouliana" zematistoi kourambiedes in syrup dressing.*
3. *Enjoying the spoon sweet peach of local production.*
4. *The reputed wineries of Velvento.*
5. *Endless vineyards are embracing Velvento.*
6. *The production process of Velvento wines.*

04

04

04

05

06

Δραστηριότητες
Activities

Στο Βελβεντό ικανοποιείται ακόμα και ο πιο απαιτητικός επισκέπτης που επιθυμεί να γνωρίσει τη φύση μέσω του αθλητισμού και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ο Ορειβατικός Σύλλογος Βελβεντού, ο Αθλητικός Σύλλογος, ο Μοτοσυκλετιστικός Όμιλος, ο Κυνηγετικός Σύλλογος και ο Ναυτικός Όμιλος Κοζάνης αποτελούν ένα παράθυρο για μοναδικές αποδράσεις. Έτσι, τα πανέμορφα Πιέρια Όρη γίνονται πεδίο δράσης για μια σειρά από αθλητικές δραστηριότητες, όπως καταρρίχηση φαραγγιών, πεζοπορία, ποδηλασία, κυνήγι, κτλ.

Velvento satisfies even the most demanding visitor who wishes to get to know nature through sports and alternative forms of tourism. The Velvento Mountaineering Club, the Sports Club, the Motorcycling Club, the Hunting Club and the Kozani Nautical Club are all mediums for unique escapes. Thus, the beautiful Pieria Mountains become a field of action for a series of sports activities, such as canyoning, hiking, cycling, hunting, etc.

01

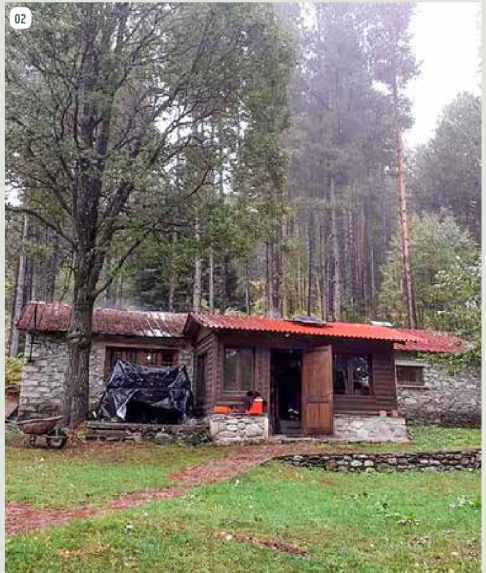
02

03

04

1., 2. *Το καταφύγιο του Ορειβατικού Συλλόγου Βελβεντού.*
3. *Μοτοσυκλετιστικός Όμιλος Βελβεντού.*
4. *Πεζοπορία στα μονοπάτια της πλούσιας φύσης του δήμου.*
5. *Η αδρεναλίνη ανεβαίνει με την καταρρίχηση φαραγγιών.*
6. *Downhill για τους τολμηρούς.*

1., 2. *The Velvento Mountaineering Club.*
3. *The Motorcycle Club of Velvento.*
4. *Hiking the trails of the adundant nature of the municipality.*
5. *The adrenaline to the rise with rappelling.*
6. *Downhill for the bold.*

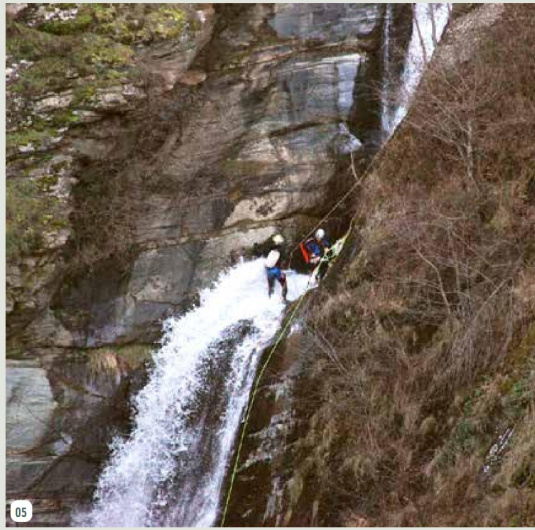
05

06

Πανοραμική άποψη του γοητευτικού Βελβεντού. /
Panoramic aspect of enchanting Velvento.

Σημεία Ενδιαφέροντος
Points of Interest

Καταρράκτης του Σκεπασμένου: Στο κατάφυτο από πλατάνια και ιτιές ρέμα της Λάφιστας βρίσκεται ο τριπλός καταρράκτης του Σκεπασμένου με άλλους είκοσι στη διαδρομή προς Καταφύγι. Εδώ θα βρείτε φυσικές λιμνούλες για μπάνιο τους καλοκαιρινούς μήνες και εντυπωσιακούς γρανιτένιους βράχους. Από τη θέση του «παρατηρητήριου» μπορεί κανείς να απολαύσει τη θέα του πρώτου τριπλού καταρράκτη, ύψους 25 μέτρων. Στη διαδρομή για τον καταρράκτη θα απολαύσετε τη δροσιά του δάσους σε ένα πέτρινο ασφαλές μονοπάτι πλάι στο πετρόκτιστο κανάλι νερού μήκους 750μ. Θα βρείτε, επίσης, σηματοδοτημένο και οργανωμένο χώρο για πικ-νικ και ξεκούραση.

Waterfall of Skepasmenos: In the stream of Lafista, surrounded by plane trees and willows lies the triple waterfall of Skepasmenos with twenty more waterfalls on the way to Katafygi. Here you will find natural ponds for swimming in the summer and impressive granite rocks. From the position of the "observatory" one can enjoy the view of the first triple waterfall, 25 meters in height. On the way to the waterfall, you will enjoy the coolness of the forest, walking on a safe stone path next to the 750m long stone-built water channel. You will also find a marked and organized area for picnics and for rest.

1. *Στιγμές ανάπαυλας στο φαράγγι του Σκεπασμένου.*
2. *Ένα τοπίο ανυπέρβλητης ομορφιάς στο φαράγγι του Σκεπασμένου.*
3. *Ο αρμονικός καμβάς της φύσης όπως αποτυπώνεται στο φαράγγι του Σκεπασμένου.*

1. *Moments of rest at Skepasmenos Gorge.*
2. *A landscape of exceptional beauty at Skepasmenos Gorge.*
3. *The harmonious canvas of nature as depicted in Skepasmenos Gorge.*

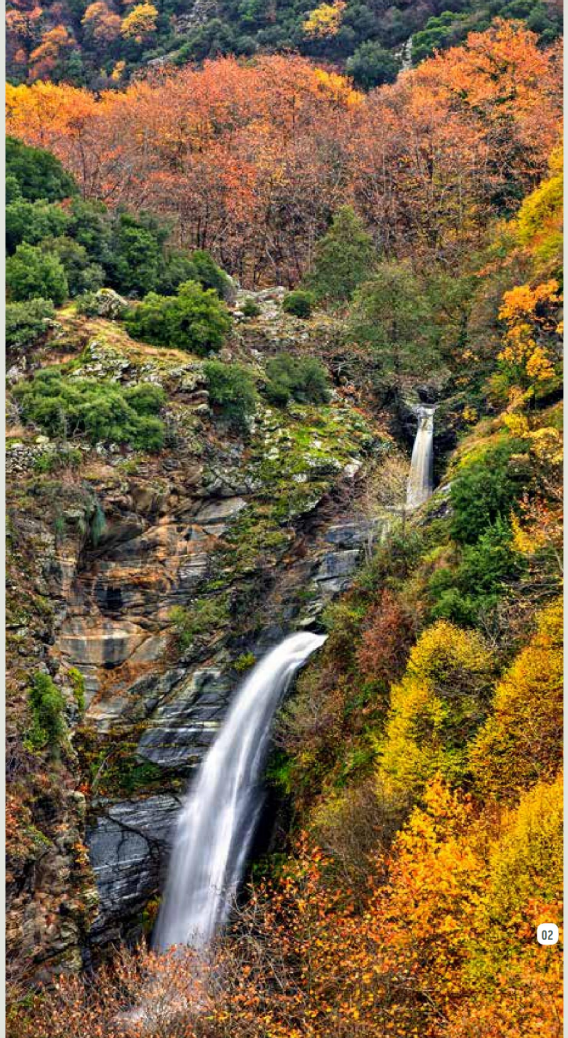

Η **Λίμνη Πολυφύτου** είναι τεχνητή και σχηματίστηκε το 1973 μετά την κατασκευή του ομώνυμου φράγματος στον ποταμό και καλύπτει έκταση 74 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Στη λίμνη υπάρχει η εντυπωσιακή Υψηλή Γέφυρα Σερβίων, μια από τις μεγαλύτερες των Βαλκανίων (μήκος 1.372μ). Στα νερά της λίμνης έχουν καταγραφεί δεκαεπτά είδη ψαριών του γλυκού νερού, ενώ η περιοχή του Αλιάκμονα είναι σημαντικός βιότοπος για αρπακτικά πουλιά.

Polyfytos Lake is artificial and was formed in 1973, after the construction of the homonymous dam on the river and covers an area of 74 square kilometers. The lake boasts the impressive High Bridge of Servia, one of the longest in the Balkans (1,372m long). Seventeen species of freshwater fish have been recorded in the waters of the lake, while the area of Aliakmon is an important habitat for predatory birds.

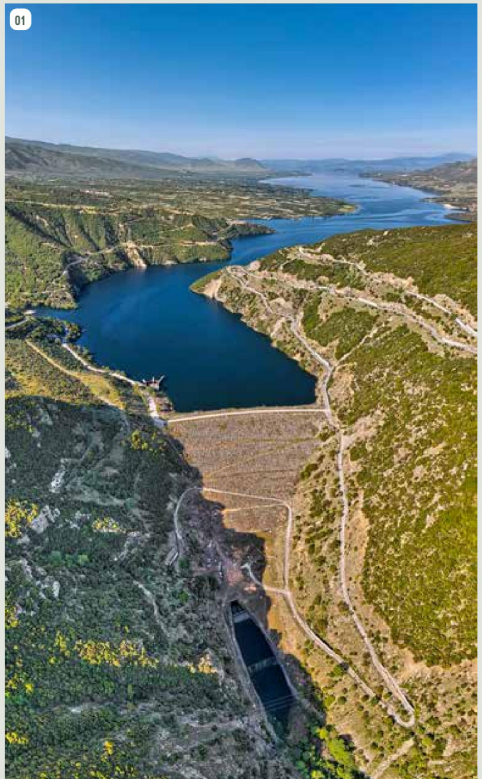

1. - 3. *Η Λίμνη Πολυφύτου όπου βρίσκεται ο Υδροηλεκτρικός Σταθμός παραγωγής ενέργειας.*
4. *Εσωτερική άποψη του Υδροηλεκτρικού Σταθμού παραγωγής ενέργειας.*

1. - 3. *Polyfytos Lake where the Hydroelectric Power Station is located.*
4. *The interior of the Hydroelectric Power Station.*

Το **Αθλητικό Κέντρο** με τις υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις (γήπεδα ποδοσφαίρου, κλειστό μπάσκετ, κλειστό στίβου και βαρών, τένις, 5Χ5, εξωτερικά όργανα γυμναστικής).

Το **Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης,** αποτελεί πόλο έλξης για σχολεία και ομάδες εφήβων, παρέχοντας εκπαίδευση και ενημέρωση για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής και για τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Το επισκέπτονται μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές και επιστήμονες απ' όλη την Ελλάδα.

The **Sports Center** with ultra-modern facilities (football field, indoor fields of basketball, track and weightlifting, tennis, 5x5, outdoor fitness equipment).

The **Center for Environmental Education,** is a pole of attraction for schools and groups of teenagers, providing education and information on the area's flora and fauna and recent developments on climate change. Students, university students and scientists come here from all over Greece.

01

02

03

04

1. *Η είσοδος του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Βελβεντού.*
2. & 3. *Από το εσωτερικό του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, όπου πραγματοποιούνται ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που αφορούν το περιβάλλον.*
4. *Το κλειστό γήπεδο μπάσκετ του Αθλητικού Κέντρου «Κωνσταντίνος Παπαναστασίου».*
5. *Οι εγκαταστάσεις του Αθλητικού Κέντρου «Κωνσταντίνος Παπαναστασίου».*

1. *The entrance of the Center for Enviromental Education of Velvento.*
2. & 3. *From the interior of the Center for Enviromental Education where interesting activities about the enviroment are held.*
4. *The indoors basketball court of the Sports Center "Konstantinos Papanastasiou".*
5. *The premises of the Sports Center "Konstantinos Papanastasiou".*

05

Το άλσος Βελβεντού, ιδανικός χώρος για χαλάρωση. / Velvento's grove is an ideal spot for relaxation.

01

1. *Η είσοδος του Πνευματικού Κέντρου στο Βελβεντό. / The entrance of the Cultural Center of Velvento.*
2. *Η κεντρική αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου στο Βελβεντό. / The main hall of the Cultural Center of Velvento.*

02

Μετόχι: Η τοποθεσία Μετόχι με τα άφθονα πηγαία νερά βρίσκεται στους πρόποδες των Πιερίων, σε απόσταση 2χλμ από το κέντρο και αποτελεί προσφιλή τοποθεσία αναψυχής για ντόπιους και επισκέπτες. Εδώ λειτουργεί δημοτικό αναψυκτήριο και εστιατόριο.

Οι **Συνεταιρισμοί ΑΣΕΠΟΠ & ΔΗΜΗΤΡΑ** με τις υπερσύγχρονες και επισκέψιμες εγκαταστάσεις που συσκευάζουν και προωθούν τα νωπά φρούτα του Βελβεντού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (κυρίως ροδάκινα, μήλα, δαμάσκηνα κλπ.).

Metohi: The site of Metohi with its abundant spring waters is located at the foot of the Pierian Mountains, at a distance of 2km from the center and it is a popular recreational location for locals and visitors. A municipal refreshment center and a restaurant operate here.

The **ASEPOP & DIMITRA Cooperatives** with their ultra-modern and open-to-the-public packaging facilities promote the fresh fruit of Velvento in Greece and abroad (mainly peaches, apples, plums, etc.).

01

02

03

1. *Ο τόπος παραγωγής του σπουδαιότερου αγαθού του τόπου, το ροδάκινο.*
2. *Οι εγκαταστάσεις του αγροτικού συνεταιρισμού ΑΣΕΠΟΠ Βελβεντού.*
3. *Ο ΑΣΟΠ «Δήμητρα» με φόντο τη Λίμνη Πολυφύτου.*

1. *The place of production of the most significant good of the region, the peach.*
2. *The premises of the ASEPOP agricultural cooperative of Velvento.*
3. *ASOP "Dimitra" with Polyfytos Lake in the backdrop.*

01

02

03

1. *Άποψη του Δημοτικού Τουριστικού Περιπτέρου «Μετόχι».*
2. & 3. *Εσωτερική άποψη του Δημοτικού Τουριστικού Περιπτέρου «Μετόχι».*

1. *Aspect of the Municipal Tourist Pavillion "Metohi".*
2. & 3. *Interior aspect of the Municipal Tourist Pavillion "Metohi".*

Περπατώντας στους κατάφυτους δρόμους του Πολυφύτου. /
Strolling in the lush green roads of Polyfyto.

Καταφύγι: Από το Μετόχι ξεκινά ένας ασφαλτοστρωμένος ανηφορικός δρόμος που οδηγεί τους επισκέπτες στα υψίπεδα των Πιερίων και καταλήγει στο χωριό Καταφύγι, σε ύψος 1.450 μέτρων (28χλμ από Βελβεντό). Εδώ βρίσκεται το σπίτι του Αλέξη Ζορμπά, ήρωα του Νίκου Καζαντζάκη, το οποίο μπορεί κανείς να επισκεφτεί. Από το χωριό ξεκινούν πολλά ορειβατικά μονοπάτια και δασικοί δρόμοι που οδηγούν στο Ορειβατικό Καταφύγιο του ΣΕΟ Κοζάνης σχεδόν στην κορυφή Φλάμπουρο και σε άλλα σημεία φυσικού ενδιαφέροντος. Από την κορυφή διέρχεται και το Διεθνές Ορειβατικό Μοναπάτι Ε4.

Πιέρια Όρη: Βουνά με πλούσια βλάστηση όπου θα συναντήσετε εκτεταμένα δάση μαύρης και δασικής πεύκης, αλλά και δάση οξυάς. Στη γύρω περιοχή υπάρχουν τρία (3) ορειβατικά καταφύγια: Ο.Σ. Βελβεντού στα Γιούρτια (1.440μ) με 40 κλίνες, ΣΕΟ Κοζάνης στο Φλάμπουρο (1.945μ) με 50 κλίνες, ΕΟΣ Κοζάνης στη Λαγομάνα (1.375μ) με 35 κλίνες.

Μια ορεινή διαδρομή που αξίζει να κάνετε: Από το Βελβεντό ακολουθήστε τον δρόμο για το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας, κτίσμα πιθανόν του 1662, που βρίσκεται σε ύψος 1.000 μέτρων. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα χωριά Αγία Κυριακή και Παλαιογράτσανο που βρίσκονται σε σημεία με εξαίσια θέα.

Ανακαινισμένος νερόμυλος Μπαλού: Εδώ θα δείτε τον ανακαινισμένο νερόμυλο και θα μυηθείτε στα μυστικά της παραγωγής του ψωμιού.

Katafygi: A paved uphill road starts from Metohi, bringing visitors to the highlands of Pieria and ending at the village of Katafygi, at an altitude of 1,450 meters (28km from Velvento). Here you can visit the house of Alexis Zorbas, the hero of author Nikos Kazantzakis. Many hiking trails and forest roads start from the village and lead to the mountain shelter of Kozani's Association of Greek Mountaineers (SEO), which almost touches the Flambouro peak and other points of natural interest. The International Mountain Track E4 passes from this mountain top.

Pieria Mountains: Mountains with rich vegetation, where you will find extensive forests of black and forest pine, but also beech forests. There are three (3) mountain shelters in the surrounding area: O.S. of Velvento in Yiourtia (1,440m) with 40 beds, SEO Kozani in Flambouro (1,945m) with 50 beds, EOS Kozani in Lagomana (1,375m) with 35 beds.

A mountain route worth taking: From Velvento, follow the road to the monastery of Agia Triada, possibly built in 1662, and located at an altitude of 1,000 meters. The villages of Agia Kyriaki and Paleogratsano are also interesting, as they offer exquisite views.

The renovated Balou watermill: Here you will see the renovated watermill and learn about the secrets of bread production.

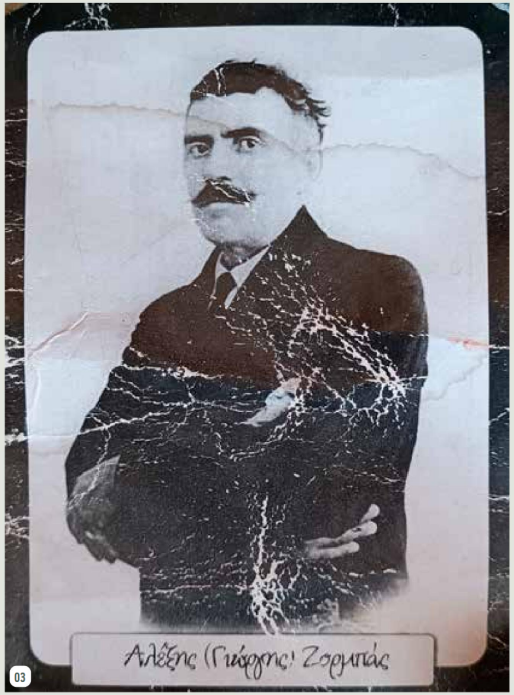

1. *Το Καταφύγι με φόντο τα Πιέρια Όρη, ο τόπος καταγωγής του Αλέξη Ζορμπά.*
2. *Αναμνήσεις στο σπίτι του Ζορμπά.*
3. *Ο Αλέξης Ζορμπάς.*
4. *Μαρμάρινη στήλη με τον Αλέξη Ζορμπά.*

1. *Katafygi, the place of origin of Alexis Zorbas, with the Pierian Mountains in the backdrop.*
2. *Memories in Zorba's residency.*
3. *Alexis Zorbas.*
4. *Marble stele depicting Alexis Zorbas.*

Save the Date

Έθιμο Λουκανικοφαγίας: Στο εξωκκλήσι του Αγίου Αθανασίου, στις 18 Ιανουαρίου αναβιώνει το πατροπαράδοτο έθιμο της «λουκανικοφαγίας». Από νωρίς το πρωί, κάτοικοι και επισκέπτες ανηφορίζουν στο βουνό και διασκορπισμένοι γύρω από το εξωκκλήσι του Αγίου Αθανασίου στήνουν υπαίθριες ψησταριές. Την τιμητική τους έχουν φυσικά παραδοσιακά βελβεντινά λουκάνικα και πολύ κρασί.

Έθιμο των Φανών: Λαμβάνει χώρα στις Απόκριες, με κεντρικό στοιχείο τους φανούς, δηλαδή τις φωτιές, οι οποίες συμβολίζουν τον εξαγνισμό, τη λατρεία και την αναγέννηση της φύσης.

Κουρπάνι Αγ. Κυριακής και Πολυφύτου: Την πρώτη Κυριακή του Μαΐου, στον οικισμό της Αγ. Κυριακής και ανήμερα της γιορτής της Αγίας Παρασκευής (26 Ιουλίου) στον οικισμό Πολυφύτου διεξάγεται το πανηγύρι «Κουρπάνι» με παραδοσιακό πλιγούρι. Ένας θεσμός που αποτελεί ταυτόχρονα και το ετήσιο αντάμωμα των κατοίκων.

Custom of Sausage Eating: In the chapel of Agios Athanasios, on January 18th, the ancestral custom of "sausage eating" is revived. From early in the morning, residents and visitors climb the mountain and set up outdoor grills around the chapel of Agios Athanasios. Of course, the traditional Velvento sausages and plenty of wine are in the spotlight.

The "Fanoi" custom: It takes place during the Carnival, where fanoi (bonfires) are the core element and symbolize the purification, worship and rebirth of nature.

Kurpani of Agia Kyriaki and Polyfyto: On the first Sunday of May, in the settlement of Agia Kyriaki and during the celebration feast of Agia Paraskevi (July 26) in the village of Polyfyto, the festival "Kourpani" takes place with traditional semolina. This custom is also an occasion for the annual meeting of the locals.

01

02

03

05

04

1., 2. *Το εξωκκλήσι του Αγίου Αθανασίου όπου αναβιώνει το πατροπαράδοτο έθιμο της «λουκανικοφαγίας».*
3. *Η Γιορτή Ροδάκινου ανοίγει τις πύλες της στο Βελβεντό.*
4. *Οι παραγωγοί είναι έτοιμοι να εκθέσουν τα προϊόντα τους με ζήλο.*
5. *Οι μελισσοκόμοι της περιοχής εκθέτουν τα προϊόντα τους στη Γιορτή Μελιού.*

Λιτανεία του Δεκαπενταύγουστου: Τον Δεκαπενταύγουστο ζήστε τη μεγάλη γιορτή της χριστιανοσύνης στο Βελβεντό με την περιφορά της ιερής εικόνας της «Κοίμησης της Θεοτόκου». Πραγματοποιούνται επίσης πανηγύρια στους ορεινούς οικισμούς της Αγίας Κυριακής και του Παλαιογράτσανου.

Γιορτή Ροδάκινου: Πρόκειται για έναν καθιερωμένο πια θεσμό που πραγματοποιείται κάθε χρόνο τέλη Ιουλίου ή αρχές Αυγούστου. Κατά τη διάρκειά του μπορεί κανείς να δοκιμάσει διάφορες νοστιμιές, η παραγωγή των οποίων βασίζεται στο ροδάκινο, όπως μαρμελάδες, παγωτό, κρουασάν, κτλ. και πολλά άλλα τοπικά προϊόντα (τυρί τουλουμίσιο, μέλι, αρωματικά, βότανα και τοπικούς οίνους).

Ποικίλα πολιτιστικά δρώμενα: Λαμβάνουν χώρα κάθε καλοκαίρι στην κεντρική πλατεία και το υπαίθριο θέατρο Βελβεντού.

1., 2. *The chapel of Agios Athanasios where the traditional custom of "sausage eating" takes place.*
3. *The Peach Festival commences in Velvento.*
4. *The producers eagerly await to display their products.*
5. *The local beekeepers display their products at the Honey Festival.*

Litany on the Fifteenth of August: On the fifteenth of August, you can experience the great celebration of Christianity in Velvento with the procession of the holy icon of the "The Dormition of the Virgin". Festivals are also held in the mountain settlements of Agia Kyriaki and Paleogratsano.

Peach Festival: This is an established institution, which takes place every year in late July or early August. Here, one can taste various delicacies based on peach, such as jam, ice cream, croissants, etc. as well as many other local products (cheese "touloumisio", honey, aromatic herbs and local wines).

Various cultural events: These events take place every summer in the central square and the outdoor theater of Velvento.

Προσβασιμότητα
Accessibility

Η πρόσβαση στο Βελβεντό γίνεται με ΚΤΕΛ μέσω Κοζάνης (από Κεντρική Μακεδονία) και μέσω Σερβίων (από Θεσσαλία). Με αεροπλάνο από το Αεροδρόμιο Κοζάνης (όταν έχει πτήσεις) και από το Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Σύντομα, στο Βελβεντό θα μπορεί να φτάσει κανείς με υδροπλάνο από τη Λίμνη Πολυφύτου.

Access to Velvento is possible by the Bus Service (KTEL) via Kozani (from Central Macedonia) and via Servia (from Thessaly). You can arrive by plane from Kozani Airport (when flights are available) and from Thessaloniki Airport. Soon, one will be able to reach Velvento by seaplane from Polyfytos Lake.

Τα χρώματα του δειλινού λούζουν το Βελβεντό. /
The colors of the dusk bathe Velvento.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

- **Δημαρχείο:** 2464350300,
  E-mail: grammatia@velvento.eu
  (για πληροφορίες για όλα τα αξιοθέατα)
- **ΚΕΠ Βελβεντού:** 2464049005
- **Αστυνομικός Σταθμός Βελβεντού:** 2464440005
- **Δημοτική Παιδική και Εφηβική Βιβλιοθήκη Βελβεντού:** 2464032563
- **Περιφερειακό Ιατρείο Βελβεντού:** 2464032222
- **Βοήθεια στο Σπίτι:** 2464350310
- **Κέντρο Υγείας Σερβιών:** 2464350000, 2464021024
- **ΚΤΕΛ Βελβεντού:** 2464031479

ΔΙΑΜΟΝΗ

- **Βελβεντό**
  Ξενοδοχείο «ΑΓΝΑΝΤΙ» τηλ: 2464049002
  www.agnanti-hotel.gr
  Παραδοσιακός Ξενώνας «ΕΝΝΙΑ ΜΟΥΣΕΣ» τηλ: 24640 31550
- **Καταφύγι**
  Ξενοδοχείο «PIERIA MOUNTAIN RESORT» τηλ: 24640 24506
  www.pieriamountain.gr
  Ξενοδοχείο «ΝΙΚΟΛΕΤΑ» τηλ: 24640 23284 - 6974712049
  Ξενοδοχείο «ΚΑΤΑΦΥΓΙ» τηλ: 6945978166
- **Παλαιογράτσανο**
  Ξενώνας «ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΤΣΑΝΟ» τηλ: 6948830410

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ – ΟΙΚΙΣΜΟΙ

- Έδρα: Βελβεντό (460μ υψόμετρο)
- Αγίας Κυριακής (1.000μ υψόμετρο) σε απόσταση 14χλμ
- Καταφυγίου (1.460μ υψόμετρο) σε απόσταση 28χλμ
- Παλαιογρατσάνου (760μ υψόμετρο) σε απόσταση 8χλμ
- Πολυφύτου (250μ υψόμετρο) σε απόσταση 15χλμ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ιστοσελίδα του Δήμου: www.velvento.gr
Facebook: visit_velvento & https://www.facebook.com/velvento/
Instagram: visit_velvento

USEFUL PHONE NUMBERS

- **City Hall:** 2464350300, ***E-mail:*** grammatia@velvento.eu
  (with information on all sightseeing venues)
- **Citizens' Service Office of Velvento:** 2464049005
- **Velvento Police Station:** 2464440005
- **Velvento Municipal Children's and Adolescent Library:** 2464032563
- **Velvento Regional Clinic:** 2464032222
- **Help at Home:** 2464350310
- **Servia Health Center:** 2464350000, 2464021024
- **BUS SERVICE (KTEL) Velvento:** 2464031479

ACCOMODATION

- **Velvento**
  Hotel "AGNANTI" tel: 2464049002
  www.agnanti-hotel.gr
  Traditional guesthouse "ENNIA MOUSES" tel: 24640 31550
- **Katafygi**
  Hotel "PIERIA MOUNTAIN RESORT" tel: 24640 24506
  www.pieriamountain.gr
  Hotel "NIKOLETA" tel: 24640 23284 - 6974712049
  Hotel "KATAFYGI" tel: 6945978166
- **Palaiogratsano**
  Guesthouse "PALAIOGRATSANO" tel: 6948830410

COMMUNITIES – SETTLEMENTS

- Velvento seat (460m altitude)
- Agia Kyriaki settlement (1,000m altitude) at a distance of 14km
- Katafygi settlement (1,460m altitude) at a distance of 28km
- Paleogratsanou (760m altitude) at a distance of 8km
- Polyfytou (250m altitude) at a distance of 15km

INTERNET

Website of the Municipality: www.velvento.gr
Facebook: visit_velvento & https://www.facebook.com/velvento/
Instagram: visit_velvento

GREECE

ΔΗΜΟΣ ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ

ISBN: 978-618-5756-09-3